



Zaaknummer : 00608364  
Ons Kenmerk : ODH123098  
Datum : 15 november 2021

## Beschikking

### Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

#### Onderwerp

Op 19 februari 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.8 eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan de Venuslaan 2 t/m 20 en 42 t/m 64 (even) te Nieuw-Lekkerland en is aangevraagd namens Stichting Lek en Waard Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Ontheffing wordt gevraagd van het overtreeden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 15 april 2022 tot en met 15 oktober 2022.

#### Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Stichting Lek en Waard Wonen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 11 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 13 oktober 2021 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 15 oktober 2023.



## Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,  
voor dezen,

ing. L. Hopman  
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu  
van de Omgevingsdienst Haaglanden

## Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.



## VOORSCHRIFTEN

### Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
  - de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
  - het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
  - eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering uiterlijk één week van tevoren schriftelijk te melden;
  - de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.
- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan Venuslaan 2 t/m 20 en 42 t/m 64 (even) te Nieuw-Lekkerland' van 28 januari 2021 en de aanvullende informatie van 13 oktober 2021. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
  - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
  - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
  - c de uit te voeren werkzaamheden;
  - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
  - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
  - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
  - g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
  - a voor tijdelijke voorzieningen: Uiterlijk twee weken na het verzenden van deze ontheffing;
  - b voor permanente voorzieningen: Uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.
- 5 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige<sup>1</sup> op het gebied van de gewone dwergvleermuis.

<sup>1</sup> Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting,



- 6 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk zes van het rapport 'Activiteitenplan Venuslaan 2 t/m 20 en 42 t/m 64 (even) te Nieuw-Lekkerland' van 28 januari 2021 en de aanvullende stukken van 13 oktober 2021.
- 7 Indien een of meerdere in voorschrift 6 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 8 Tijdig, minimaal één maand, voordat de in voorschrift 7 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.

### Specifieke voorschriften

- 9 Het ongeschikt maken van de huidige zomerverblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis die loopt van 15 april tot en met 31 oktober onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Indien klimatologische omstandigheden het toelaten mogen vanaf 1 april de huidige zomerverblijfplaatsen ongeschikt worden gemaakt, onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Dit dient te worden opgenomen in het ecologisch logboek. Het gebruik van perschuim, glaswol of netten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft) en deze dienen door de ecooloog te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.
- 10 Het gebruik van een kunststofplaatje als exclusion flaps voor het ongeschikt maken van de huidige zomerverblijfplaatsen is hierbij niet toegestaan.
- 11 De voorzieningen moeten functioneel zijn gedurende de periode waarvoor deze worden ingezet. De voorzieningen dienen minimaal eenmaal per jaar gecontroleerd te worden op de functionaliteit en – indien nodig – dient de functionaliteit van de voorziening hersteld te worden. Bovendien moeten de tijdelijke vleermuiskasten zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.

### AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen hiervan.



## OVERWEGINGEN

### Aanleiding

Op 19 februari 2021 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.8 eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan de Venuslaan 2 t/m 20 en 42 t/m 64 (even) te Nieuw-Lekkerland en is aangevraagd namens Stichting Lek en Waard Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 15 april 2022 tot en met 15 oktober 2022.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Activiteitenplan Venuslaan 2 t/m 20 en 42 t/m 64 (even) te Nieuw-Lekkerland, Ecoconsultancy, rapportnummer 8971.011, 28 januari 2021;
- Nader onderzoek ecologie diverse wijken (deelgebied E) te Nieuw-Lekkerland, Ecoconsultancy, rapportnummer 8971.015, 19 december 2020;
- Quickscan Wet Natuurbescherming diverse wijken te Nieuw-Lekkerland, Ecoconsultancy, rapportnummer 8971.005, 7 februari 2020.

Op 13 oktober 2021 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Notitie Aanvullende informatie, Venuslaan 2 t/m 20 en 42 t/m 64 (even) te Nieuw-Lekkerland, 13 oktober 2021.

### Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is de procedure op 23 september 2021 opgeschort en is verzocht om aanvullende gegevens.

De procedure is op 13 oktober 2021 hervat na het ontvangen van aanvullende gegevens.

### Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 24 februari 2021 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

### Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.



## Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

## Beoordeling

### Aanvraag

Stichting Lek en Waard Wonen is voornemens om de woningen aan de Venuslaan 2 t/m 20 en 42 t/m 64 (even) te Nieuw-Lekkerland te renoveren.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het isoleren van de spouw;
- het isoleren van de daken (binnenzijde);
- het isoleren van de kruipruimte;
- het incidenteel vervangen van enkel glas door dubbel glas, of het vervangen van een klepraam door dubbel glas.

De renovatiewerkzaamheden starten op 15 april 2022 en duren uiterlijk tot 15 oktober 2022. Gezien de mogelijke uitloop van de werkzaamheden is een langere ontheffingsperiode aangehouden.

### Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2020 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied. Het onderzoek is niet volledig uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017) voor de gewone dwergvleermuis. Er heeft geen onderzoek plaatsgevonden naar (massa) winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Het plangebied bestaat enkel uit rijtjeswoningen met twee verdiepingen en betreft geen hoogbouw met grote spouwmuoppervlaktes. Hierdoor is onvoldoende massa beschikbaar die kan dienen als (massa)winterverblijfplaats.

Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Onder een kantpan en achter een open stootvoeg aan de kopgevel van de woning aan de Venuslaan 2 zijn elk één zomerverblijfplaatsen aanwezig. Achter een kantpan van de kopgevel van de woning aan de Venuslaan 64 is daarnaast één zomerverblijfplaats aanwezig. Van zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in



gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen. Met de geplande werkzaamheden gaan deze drie zomerverblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

### **Voorgestelde maatregelen**

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan Venuslaan 2 t/m 20 en 42 t/m 64 (even) te Nieuw-Lekkerland' van 28 januari 2021 en de aanvullende informatie die is verkregen op 13 oktober 2021. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de minst kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van vleermuizen.

### **Staat van instandhouding**

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan drie zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. Voor 4 april 2021 zijn zestien tijdelijke vleermuiskasten van het type VMPMe1 van Unitura ingebouwd in de gevels van de woningen aan de Venuslaan 15, 22, 29 en 40. De tijdelijke vleermuiskasten dienen tevens ook als permanente vleermuiskasten. In de directe omgeving van de huidige drie zomerverblijfplaatsen bevinden zich voldoende woningen in woonwijken met dakpannen daken, open stootvoegen en overhangende kantpannen waar geen renovatiewerkzaamheden worden uitgevoerd. Hierdoor zijn er voldoende natuurlijke alternatieven voor de gewone dwergvleermuis aanwezig. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis.

In de actieve periode worden de zomerverblijfplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het plaatsen van exclusion flaps bij alle open stootvoegen en langs de kantpannen door exclusion flaps en schuimrubber. Indien klimatologische omstandigheden het toelaten mogen vanaf 1 april de huidige zomerverblijfplaatsen ongeschikt worden gemaakt, onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Dit dient te worden opgenomen in het ecologisch logboek. Het gebruik van purschuim, glaswol of netten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan. Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van <5 Bft) en deze dienen door de ecooloog te worden opgenomen in een logboek. Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift nummer negen. Het gebruik van een kunststof plaatje als exclusion flap is daarbij niet toegestaan. Dit hebben we opgenomen in voorschrift nummer tien. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

Het is ons bekend dat er in de omgeving van het plangebied andere renovatiewerkzaamheden door Stichting Lek en Waard Wonen worden uitgevoerd, waarvoor onlangs ontheffing met zaaknummer ODH-2021-00015727 is verleend, die ook een negatief effect kunnen hebben op de lokale populaties van de gewone dwergvleermuis. In dit project worden zowel tijdelijk als permanent voorzieningen aangeboden ter compensatie van de verblijfplaatsen van vleermuizen die naar aanleiding van de werkzaamheden verloren gaan. Uit de aangeleverde gegevens kan niet opgemaakt worden of er onderzoek heeft plaatsgevonden naar de eventuele cumulatieve effecten hiervan. Op voorhand kan niet worden uitgesloten dat er geen cumulatief effect optreedt. Echter zijn binnen het plangebied vier extra voorzieningen ingebouwd om ervoor te zorgen dat het leefgebied van de gewone dwergvleermuis binnen het plangebied en in de directe omgeving behouden blijft. Tevens blijven ruimtes onder daken en kozijnen en overige ruimtes gedurende de werkzaamheden en in de permanente situatie voor vleermuizen beschikbaar, doordat de



overige isolatiewerkzaamheden aan het dak aan de binnenzijde worden uitgevoerd. De werkzaamheden worden gefaseerd in tijd en ruimte uitgevoerd. De gewone dwergvleermuis komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Nieuw-Lekkerland. Derhalve is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis door de voorgenomen maatregelen en de aanwezigheid van voldoende natuurlijke alternatieven in de directe omgeving aanwezig blijft en het cumulatief effect tot een minimum wordt beperkt.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

### **Ecologisch werkprotocol**

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

### **Belangenonderbouwing**

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met begrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

In het Energieakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 4,5 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw, hoogbouw, rijtjeswoningen en vrijstaande huizen energieneutraal gemaakt moeten worden. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande woningvoorraad kan dit doel worden bereikt. Daarnaast heeft Nederland ingestemd met het Klimaatakkoord van Parijs dat als centraal doel heeft het reduceren van CO<sub>2</sub>-uitstoot.

Stichting Lek en Waard Wonen is aangesloten bij Aedes en dient zich aan de afspraken in het Klimaatakkoord 2019 (Rijksoverheid, 2019) te houden.<sup>2</sup> In 2050 dient Woningcorporatie Vestia een CO<sub>2</sub>-neutrale woningvoorraad te hebben, waarbij de woningen duurzaam zijn geïsoleerd en voorbereid op een aardgasvrije toekomst. Door het verlagen van het energieverbruik wordt een bijdrage geleverd aan de betaalbaarheid, duurzaamheid, leefbaarheid en het milieu.

De woningen in de twee woonblokken aan de Venuslaan te Nieuw-Lekkerland zijn gebouwd in de jaren '60 en '70. De woningen voldoen niet meer aan de huidige eisen die worden gesteld op het gebied van isolatie en binnenklimaat van woningen. De woningen hebben een huidige energielabel van gemiddeld D/F. Uit thermische foto's is zichtbaar dat de isolatie op meerdere plekken lokaal verzakt is of zelfs ontbreekt. De slecht geïsoleerde woonblokken zorgen voor een aandeel in de CO<sub>2</sub>-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. De geplande renovatie zal leiden tot een verbetering van het energielabel (label B). Hiermee dragen de renovatie- en isolatiewerkzaamheden bij aan de doelstellingen uit het Energieakkoord en Klimaatakkoord. Het terugdringen van de CO<sub>2</sub>-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming, welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid. Het beperken van de klimaatverandering dient derhalve een groot maatschappelijk belang.

---

<sup>2</sup> Zie ook: <https://www.aedes.nl/artikelen/energie-en-duurzaamheid/achtergrond/wat-betekent-het-klimaatakkoord-voor-corporaties.html.00603857-00010232>  
00608364-00021441





Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

### **Geen andere bevredigende oplossing**

Het project is locatie gebonden vanwege de lage isolatiewaarde van de woningen. Middels renovatiewerkzaamheden dient energielabel B of hoger behaald te worden. Dit kan alleen bewerkstelligd worden door isolatie van de spouwmuren. Bij uitvoering van alternatieve methoden, zoals het isoleren van binnenuit, worden de beoogde energiedoelen niet behaald. Daarnaast leidt het renoveren van binnenuit tot koudebruggen waardoor de beoogde energiedoelen niet worden behaald. Tevens leidt het renoveren van binnenuit tot overlast van de bewoners en gaat woonoppervlakte verloren. Ten slotte gaan de aangetroffen zomerverblijfplaatsen met deze werkwijze ook verloren, vanwege gewijzigde klimatologische omstandigheden en vochtophoping door condensatie in de spouwruiimte. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd door de woonblokken te renoveren per woonblok, wat de effecten op de gewone dwergvleermuis zo veel mogelijk beperkt.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

### **Samenhangende besluiten**

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Molenlanden bevoegd gezag.

### **Conclusie**

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.